

Wrocław, 12 lipca 2017 roku

WK.WR.40.18.2017.448

**Pan
Zbigniew Stuczyk
Burmistrz Wąsosza**

**Plac Wolności 17
56-210 Wąsosz**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 561) przeprowadziła, w okresie od 29 marca do 30 czerwca 2017 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Wąsosz. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 30 czerwca 2017 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Ponadto w okresie od 19 do 29 czerwca 2017 r. przeprowadzona została kontrola gospodarki finansowej Zespołu Placówek Kultury w Wąsoszu. W oparciu o ustalenia kontroli, ujęte w odrębnym protokole, podpisanym 29 czerwca 2017 r., Izba wystosowała do Kierownika tej jednostki wystąpienie pokontrolne, które przekazano Panu Burmistrzowi do wiadomości.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Gminy Wąsosz nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

W obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości nie zawarto przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń dla kont księgi głównej budżetu oraz kont księgi głównej Urzędu. Powyższe było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), który stanowi, że jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące: sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej: (...) przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń (...). W księgach Urzędu funkcjonowały w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2016 r. konta: 090 „ZEST. RAT. MED. PSP R1 DUW” (konto pozabilansowe) oraz 228 „Rozliczenie wydatków projektów finansowych z budżetu UE”, których nie uwzględniono w zakładowym planie kont oraz nie określono zasad klasyfikacji zdarzeń na tych kontach, co było niezgodne z powołanym art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a. Stosownie do art. 10 ust. 2 powołanej ustawy o rachunkowości kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację, opisującą przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości.

W zakresie dochodów budżetowych

W sprawozdaniach budżetowych: Rb-27S Sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-PDP Sprawozdaniu z wykonania dochodów podatkowych, za 2015 r. skutki obniżenia górnych stawek podatków w zakresie podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych zostały zawyżone odpowiednio o kwoty 172.409,64 zł i 22.491,47 zł. W sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP sporządzonych za 2016 r. skutki obniżenia górnych stawek podatków w zakresie podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych zostały zawyżone odpowiednio o kwoty 99.578,49 zł i 8.770,98 zł. Powyższe nieprawidłowości świadczyły o nieprzestrzeganiu przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 8 ust. 3 załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 119 ze zm., Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.).

Organ podatkowy, wbrew art. 272 pkt 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r., poz. 749 ze zm., Dz.U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.) nie dokonywał czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami w przypadku podatnika podatku od środków transportowych o nr konta 84-00000036, który w deklaracji za 2015 r. zadeklarował podatek od naczepy w zaniżonej wysokości. W wyniku wszczętego w trakcie kontroli postępowania podatnik złożył korekty deklaracji za lata 2014-2015 oraz wpłacił zaległy podatek wraz z odsetkami (450 zł należność główna oraz 79 zł odsetki).

W próbie objętych kontrolą 10 największych dłużników podatkowych Gminy według stanu na 31 grudnia 2016 r. stwierdzono, iż organ podatkowy:

- a) podatnikowi o nr konta 74-10002249 wystawiał upomnienie od 103 do 187 dni po terminie płatności podatku (za raty I-III 2014 r. i I-III 2016 r.) oraz podatnikom o nr kont: 55-00000117 (za raty XI-XII 2011 r., lata 2014-2016), 74-1002535165 (lata 2013-2016) nie wystawił upomnień. Powyższe stanowiło niedopełnienie obowiązku wynikającego z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2001 r. Nr 137, poz. 1541 ze zm.), § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 656 ze zm.) oraz § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2367 ze zm.).
- b) podatnikowi o nr konta 74-10002249 wystawiał tytuły wykonawcze po upływie od 112 do 308 dni od dnia doręczenia upomnień (za raty II-IV 2013 r. i III-IV 2014 r.) oraz podatnikom o nr kont: 55-00000117 (za raty XI-XII 2011 r., lata 2012-2016) i 74-1002535165 (lata 2013-2016) nie wystawił tytułów wykonawczych. Naruszało to postanowienia § 5 ust. 1 powołanego rozporządzenia z 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy

o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, § 6 powołanego rozporządzenia z 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych oraz § 9 powołanego rozporządzenia z 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych.

W objętej kontrolą próbie 10 największych dłużników Gminy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi według stanu na 31 grudnia 2016 r. organ podatkowy 7 dłużnikom wystawiał tytuły wykonawcze po upływie od 124 do 585 dni od dnia doręczenia upomnienia, a w przypadku 9 dłużników nie wystawił tytułów wykonawczych. Działania te stanowiły naruszenie § 5 ust. 1 powołanego rozporządzenia z 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, § 6 powołanego rozporządzenia z 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych, a także § 9 powołanego rozporządzenia z 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych.

W zakresie wydatków budżetowych

W 2016 r. w przypadku trzech dotacji, na cztery objęte kontrolą, udzielonych na podstawie ustawy z 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2014 r., poz. 715 ze zm., Dz.U. z 2016 r., poz. 176 ze zm.), Dotujący przekazał 6 transz dotacji (w łącznej kwocie 60.000 zł) po upływie od 2 do 58 dni od wyznaczonego w umowach dotacyjnych terminu ich przekazania. Stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm., Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.) wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W zakresie gospodarki mieniem

W pięciu skontrolowanych procedurach sprzedaży, dokonanych w latach 2013-2016, Gmina Wąsosz obciążała nabywców kosztami przygotowania nieruchomości do sprzedaży, na łączną kwotę 6.005 zł. Ponadto z wyjaśnienia Burmistrza wynika, że w latach 2014 – I półrocze 2017 dokonano zbycia 59 nieruchomości, przy których nabywca ponosił koszty przygotowania nieruchomości, w tym wyceny, na łączną kwotę 35.562,83 zł. Powyższe było niezgodne z art. 25 ust. 1 i 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm., Dz.U. z 2014 r. poz. 518 ze zm., Dz.U. z 2015 r. poz. 782 ze zm., Dz.U. z 2015 r. poz. 1774 ze zm. oraz Dz.U. z 2016 r. poz. 2147 ze zm.), stosownie do których: gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. Gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1 w tym zapewnieniem wyceny nieruchomości, a ponadto na przygotowaniu opracowań geodezyjno-prawnych i projektowych,

dokonywaniu podziałów oraz scaleń i podziałów nieruchomości. Kierując się orzecznictwem należy wskazać, że wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 24 stycznia 2012 r., sygn. Akt I OSK 1807/11 uznaje za sprzeczne z postanowieniami ustawy o gospodarce nieruchomościami, przerzucanie na nabywców kosztów opracowania dokumentacji niezbędnej do zbycia nieruchomości.

W przypadku sprzedaży 4 nieruchomości (dot. działek o nr: 707/1, 14/11, 98/1, 227/16), zawiadomienia o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży doręczano nabywcom w terminie krótszym niż 7 dni od wyznaczonego terminu zawarcia umowy sprzedaży, a w przypadku działki nr 227/16 zawiadomienie doręczono 17 dni po wyznaczonym terminie zawarcia umowy sprzedaży. Powyższe było niezgodne z art. 41 ust. 1 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, stosownie do którego organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

Gmina Wąsosz zatrzymała wpłacone przez oferenta wadium w kwocie 3.000 zł, dotyczące działki niezabudowanej nr 707/1, powołując się na art. 41 ust. 2 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami stosownie, do którego: Jeżeli osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i terminie podanych w zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, organizator przetargu może odstąpić od zawarcia umowy, a wpłacone wadium nie podlega zwrotowi. (...), tymczasem zawiadomienie o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży doręczono nabywcy 2 dni po wyznaczonym na zawarcie umowy - terminie.

W przypadku sprzedaży dwóch działek niezabudowanych (dot. działek nr: 198/2 i 98/1), w ogłoszeniach o II przetargu nie podano terminów przeprowadzenia poprzednich przetargów, co było niezgodne z art. 38 ust. 2 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Stwierdzono cztery przypadki (dot. sprzedaży: działki niezabudowanej nr 198/2 - cena wywoławcza w II przetargu oraz I rokowaniach odpowiednio 50.000 zł oraz 55.000 zł; działki zabudowanej nr 14/11 – cena wywoławcza w I przetargu oraz II rokowaniach odpowiednio 228.000 zł oraz 100.000 zł) niedochowania terminu pomiędzy zamieszczeniem w prasie wyciągu z ogłoszenia o przetargu lub rokowaniach, a dniem przetargu lub rokowań (okres od 25 do 28 dni), co było niezgodne z § 6 ust. 4 w związku z § 30 rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2004 r. nr 207, poz. 2108 ze zm. oraz Dz.U. z 2014 r., poz. 1490 ze zm.).

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi Burmistrz Gminy Wąsosz na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy z 27 sierpnia 2009 r.

o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm.) i art. 4 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), Skarbnik Gminy Wąsosz na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Burmistrza, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), w szczególności w zakresie ustalenia w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym m.in. przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń oraz aktualizowanie ww. dokumentacji, stosownie do postanowień art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a oraz ust. 2 ustawy.
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2017 r., poz. 201 ze zm.), w szczególności w zakresie przeprowadzania czynności sprawdzających mających na celu m.in. ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 3 ustawy.
3. Wykazywanie w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP rzeczywistych skutków obniżenia górnych stawek podatków, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 8 ust. 3 załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1015 ze zm.).
4. Podejmowanie, w stosunku do podatników zalegających z zapłatą podatku oraz dłużników z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, czynności mających na celu wyegzekwowanie należności, stosownie do § 7 i 9 rozporządzenia Ministra Finansów z 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2367 ze zm.).
5. Przestrzeganie zapisów umów dotacyjnych w zakresie terminowego przekazywania transz dotacji z uwzględnieniem art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm.).
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2016 r. poz. 2147 ze zm.), w szczególności w zakresie:

- a) nie obciążania nabywców nieruchomości kosztami przygotowania nieruchomości do sprzedaży, stosownie do art. 25 ust. 1 i 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy,
 - b) zawiadamiania nabywców nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, w sposób określony w art. 41 ust. 1 ustawy,
 - c) zamieszczania w ogłoszeniach o przetargach informacji o terminach przeprowadzania poprzednich przetargów, stosownie do art. 38 ust. 2 ustawy.
7. Poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o działaniach podjętych w związku z zatrzymanym wadium (działka nr 707/1) w sytuacji niewystąpienia przesłanek do zastosowania art. 41 ust. 2 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami.
8. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r., poz. 1490), w szczególności w zakresie terminowego podawania do publicznej wiadomości, poprzez zamieszczenie w prasie, wyciągów z ogłoszeń o przetargach i rokowaniach, stosownie do § 6 ust. 4 w związku z § 30 rozporządzenia.

Stosownie do postawień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Jacek Chorostkowski

Przewodniczący Rady Miejskiej Wąsosz